

Molotov počastil spomin Roosevelta

HYDE PARK, N. Y., 4. nov.—Včeraj se je 300 delegatov Združenih narodov, med njimi tudi sovjetski zunanji minister V. M. Molotov, zbralo na vrtu doma pokojnega predsednika Roosevelta, kjer so mu izkazali čast kot voditelju zaveznikov sil v vojnem času.

Delegaciji je načeloval predsednik Združenih narodov Henry Spaak, ki je v formalnem nagovoru dejal, da je paradokso, da je bil pokojni predsednik F. D. Roosevelt bolj spoštovan izven svoje domovine kot pa doma.

"Izven Zedinjenih držav je vse ljubilo. Brez njega ne bi bili zmagali v boju za svobodo in demokracijo. Ako bi živel, bi bila njegova vloga sedaj zelo važna za ohranitev miru," je rekel Spaak.

Molotov je osebno položil venec, ki je bil največji in najdražji od vseh, na grob pokojnega predsednika. Tekom ogleda knjižnice umrlega predsednika pa je sovjetski minister rekel:

"Zdi se mi, da se morajo misli sovjetske delegacije najboljše izraziti z naslednjim: Večen spomin velikemu predsedniku Franklinu Rooseveltu. To so besede, katere želim izreči v Hyde Parku."

Ob času obiska delegacije Združenih narodov je bil vrt v Hyde Parku za javnost zaprt.

Vojne ne bo, pravi maršal Tito

BELGRAD, 4. nov.—Maršal Tito je včeraj imel govor pred oddejem zmoženosti množico 300.000 poslušalcev, v katerem je izjavil, da vojne ne bo, ker ljudstvo nikjer na svetu ne želi vojne.

V govoru, s katerim se je odprla kampanja za predstojajoče volitve, je načelnik jugoslovanske vlade poudaril važnost tesnih vezi z Rusijo in ostalimi slovenskimi državami.

"Želimo pa obenem boljše odnose zlasti z Ameriko," je rekel premier Tito, potem pa dodal, da je bila zaplemba jugoslovanskih donavskih ladij od strani Zedinjenih držav v Avstriji neprijateljsko dejanje, za katero ni nobenega pravega razloga.

V slično kategorijo spadajo prizadevanja, da bi se ustavil dotok pošiljatev UNRRA-e v Jugoslavijo, je rekel Tito, ki je potem ožigosal Churchill, o katerem je rekel, da ima v prsih kamen namesto srca.

"Churchill pa nima srca iz kamna za kralje," je rekel Tito.

DAR DRUŠTVU

Mrs. Anna Zakrajšek, soproga pogrebnišča Franka Zakrajšek, je darovala društvo Slovenske Sokolice št. 442 SNPJ \$5. v korist blagajne ker se ni mogla udeležiti njih priredbe ob priliki 40-letnice. Društvo ji izreka iskreno zahvalo za velikodušni dar.

PROG. SLOV. ŠT. 3

Članice krožka št. 3 Prog. Slovenk se vabi na redno sejo, ki se vrši jutri večer, v sredo ob 8. uri v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Na dnevnemu redu bo več važnih in zanimivih stvari, zato se prosijo polnoštevilno udeležbo.

TRST PRVO VPRAŠANJE NA KONFERENCI ZUN. MINISTROV

NEW YORK, 4. novembra—Prvo vprašanje, ki je prišlo v razpravo na konferenci zunanjih ministrov štirih velesil, katere se je otvorila danes, je bilo vprašanje Trsta in njegove uprave.

Na dolgi večerni seji je bilo sklenjeno, da se zasliši argumente zastopnikov Jugoslavije in Italije glede vlade, katero naj bi Trst dobil kot mednarodno mesto pod kontrolo Združenih narodov.

Rusija in zapadne sile še vedno razpravljajo

Tekom seje v hotelski sobi, trajajoči tri ure in 45 minut, je takoj postalo jasno, da temeljna razlika med stališčem Sovjetske unije in zapadnih sil glede važnega mesta na Jadranu še vedno obstoji.

Sporazum je bil menda dosežen edino v tem, da medtem ko se bo zastopnikom Jugoslavije in Italije dovolilo, da predložijo svoje argumente glede vladne oblike mednarodne zone, pa se nima iznova odpreti vprašanje mej takozvanega svobodnega tržaškega ozemlja.

Kakor se poroča, je Molotov predlagal, da se vprašanje tržaške vlade po zaslišanju Jugoslavije in Italije izroči zastopnikom zunanjih ministrov in da naj bi se Jugoslaviji dovolilo prisostvovati tem razpravam, da pa je bil predlog sovjetskega zunanjega ministra poražen.

Ministri zborujejo v 37. nadstropju hotela Waldorf Astoria

Seja sveta zunanjih ministrov, kateri prisostvujejo državni tajnik Byrnes, britski zunanji minister Bevin, sovjetski zunanji minister Molotov in francoski zunanji minister Veuve de Murville, se vrši v 37. nadstropju hotela Waldorf Astoria.

Glavno delo te konference imajo biti priprave za sporazum med veliko četvorico glede bodoče vlade Nemčije.

Slovinci dobijo "kulturno avtonomijo" na Koroškem?

DUNAJ, 4. nov. (O. N. A.) — Iz zanesljivih virov prihaja vest, da je nedavna izjava maršala Tita, da bo Jugoslavija zahtevala zase vse one predele Koroške, na katerih prebivajo strnjene mase slovenskega naroda, tako prestrašila avstrijsko vladu, da se je odločila ugoditi Slovincem v toliko, da jim bo dovolila kulturno avtonomijo.

Načrt, o katerem je zvedela agentura O.N.A., je bil baže izdelan od koroške vlade in se tiče strogo le kulturne avtonomije. Trenotno je ta načrt na razpravi v koalicijskih strankah, ki sestavljajo sedanjo avstrijsko vladu.

Angleži bodo menda zahtevali nadaljevanje okupacije

Nekateri prvaki političnih strank grede tako daleč, da trdijo, da bo maršal Tito skušal ustvariti poseben "de facto" položaj, čim bi se angleške sile umaknile iz dežele. Iz tega razloga bodo te stranke zahtevale, da angleške okupacijske armade ostanejo v deželi, in to navzlic temu, da je tak predlog med ljudstvom zelo nepriljubljen.

Figlova vlada se odločno protivi vsakemu plebiscitu na avstrijskem ozemlju na Koroškem, toda bo kljub temu v kratkem naznanila, da naj se popišejo

Prof. Kersnič iz Ljubljane na obisku

Na pardnevni obisk k družini Franka Homovca na 1052 E. 72 St. je prišel dr. Vinko Kersnič, profesor geologije na Ljubljanski univerzi, ki se nahaja v Ameriki na šestmesečni študijski turi v zvezi s programom UNRRA-e. Mrs. Homovec je njegova teta.

Dr. Kersnič je minister rudnikov. Pred prihodom v Cleveland je obiskal razne pregonovnike v Pennsylvaniji, od tukaj pa odide v Chicago in druge dele Zed. držav, kjer si bo ogledal razne tovarne in višje šole ter se seznanil z ameriškim načinom dela v rudnikih in učenjem v šolah.

Odličnemu gostu kličemo: Dobrodošel v metropoli ameriških Slovencev!

V DENVERJU IMAJO 26 PALCEV SNEGA

Iz Denverja, Colorado, poročajo, da je tam včeraj padlo 26 palcev snega, česar se v tem mestu ne pomni že zadnjih 33 let. Promet in komunikacije so delno paralizirane, šole so ukinile pouk, državni kapitol ja zaprt in seja mestne zbornice, ki se je imela vršiti nocoj, je bila preklicana.

REDNA SEJA

Nocoj ob 7.30 uri se vrši redna mesečna seja podr. št. 14 Slov. ženske zveze, v Slov. društvenem domu na Reher Ave. Radi važnosti seje se prosijo vse članice, da se gotovo udeležijo.

ČE SE NISTE VOLILI, STORITE TO TAKOJ— VOLILŠČA ODPRTA DO 6:30

Ako čitate te vrste pred 6:30 zvečer, tedaj pomnite, da imate še vedno priliko, da volite in s tem storite svojo državljansko dolžnost.

Splošen vtis je, da bo v Cuyahoga okraju danes volilo okrog 450.000 registriranih državljanov in državljanek. V državi Ohio pa se ceni, da bo volilna udeležba znašala nad dva milijona, širom Zed. držav pa okrog 35 milijonov.

Še enkrat—idite voliti, če tega še niste storili. V demokraciji si državljanji sami križijo svojo usodo. Kdor ne voli, nima pravice kritizirati vlade in razmer, ker si je to pravico sam vzeli!

Zapisnik Kongresa in prve konvencije SANS-a

V uradu SANSa (3935 W. 26 St., Chicago 23, Ill.), se sedaj dobi lična knjižica, broječa 100 strani, pod imenom "Dvoje pomembnih zborov ameriških Slovencev—v bojnih letih 1942 in 1944," ki vsebuje popolna zapisnika Slovenskega narodnega kongresa (1941) in Prve konvencije (1944) Slovenskega ameriškega narodnega sveta.

Primerne uvode je spisal predsednik Elbin Kristan, ki je oba zapisnika tudi uredil. Poleg zapisnikov vsebuje knjižnica tudi vsa imena delegatov kongresa in konvencije, ter imena društev in krajev, ki so jih zastopali.

Iztisi se prodajajo po \$1. Naročite jih pri krajevni podružnici SANSa in če te ni v vaši naselbini, pošljite naročilo in denar v SANSov urad.

Ker je za občo prodajo namenjenih le omejeno število iztisov, bodo dobila prednost le tista naročila, ki prihajajo od delegatov in oseb, ki so prisostvovali bodisi kongresu ali konvenciji. Z naročili se naj ne odlašajo.

Mirko G. Kuhel, tajnik.

DEČKA OBDOJENA V DOŠMRTNO JEČO RADI DVOJNEGA UMORA

YUBA CITY, Cal.—Nathern James, star 15 let, in Billy Anderson, star 16 let, sta bila spoznana krivim umoru prvega reda in obsojena v došmrtno ječo. Ustrelila sta W. H. Andersona, Billyjevega očeta, in njegovo maečo Donnie Anderson. Billy je rekel, da je napravil načrt za dvojni umor, ker ga je oče neprestano pretepal.

Oba sta bila aretirana 14. septembra v San Bernardinu, kamor sta zbežala po umoru v Andersonovem avtomobilu. Trupli sta zbasala v ozadje avta in ju nekaj milj od doma vrgla proč.

Dečka sta ušla smrtni kazni edino radi svoje mladosti.

Kdor je človekoljub, daruje za otroško bolnišnico v Sloveniji

Varietni koncert

priredi
Slov. nar. čitalnica
v Slov. nar. domu na
St. Clair Ave.
Pričetek ob 4. uri popoldne
Zvečer ples. Igra Pete Srnick orkester

Zedinjene države se ne bodo umaknile z baz na Pacifiku

Konvencija za ljudsko zdravje

V Mestnem avditoriju v Clevelandu se bo v dnevih od 12. do 14. novembra vršila konvencija American Public Health Association, katere se bo udeležilo nad 5.000 znanstvenikov, Zdravnikov in drugih delavcev za javno zdravstvo.

To bo 74-letna konvencija, kateri bosta predsedovala mestni zdravstveni komisar dr. Harold J. Knapp in državni zdravstveni direktor dr. Roger Heering. Njiju departamenta bosta vzajemna gostitelja številnim delegatom, kateri se bodo zbrali, da ugotovijo zdravstveno stanje ljudstev vsega sveta po vojni.

Albert in Mary Lesker ustanova je razpisala nagrade za nadaljno raziskovanje o raku, sklepnem revmatizmu, srčnih boleznih, žilah in ledvicah.

Te bolezni v srednji starosti in pozneje pokopljejo največ ljudi.

Odmevi volitev na Bolgarskem

SOFIJA, 29. oktobra. (O.N. A.) — Po izidu bolgarskih volitev so inozemski diplomatični krogi pripisovali največ važnosti dejstvu, da se je opozicija volitev zares vdeležila, in sicer navzlic nekaterim namigavanjem, da jih utegne v zadnjem trenutku bojkotirati.

Opozicija ima zdaj 101 sedež v bolgarskem parlamentu in se bo mogla tako vdeležiti pisanja ustave bolgarske republike. V Sofiji prevladuje optimistično naziranje, da bodo zapadne velesile priznale izid teh volitev, katerih so se vdeležile vse politične stranke, ter da bo posledica tega priznanja ponehanje napetosti in bolj izdatna pomoč deželi, da si tudi gospodarsko opomore.

Istotako upajo, da bo trgovina z inozemstvom oživela.

BOJ PROTI RASNI NESTRPNOSTI V JUŽNIH DRŽAVAH

ATLANTA, Ga., 4. nov.—Tukajšnji časopis "Atlanta Constitution" je v uredniškem članku pozval gubernerja Eugene Talmadgeja, da naj porabi svojo moč v prizadevanju, da se ugonobi tajna organizacija "Columbians," ki ima poslovnicu od države Georgia. Organizacija, ki je naslednica KKK, razširja nauk o vzvišenosti bele rase in povzroča nemire.

Veterani in duhovščina so se združili v prizadevanju, da se poslovnicu prekliče, kar je dalo povod razgrajanju na Halloween večer, ko so člani "Columbians" vpriporili sovražne izgrede proti Mrs. Eleanor Roosevelt, za mormcem in judom.

Buenos Aires. — Nedavno so se v Argentini povežale vse slovenske organizacije v okviru novega Slovenskega izseljenskega sveta. Posledica tega je bila, da sta se združila tudi oba tukajšnja lista, Slovenski list in Pravica, pod novim imenom Slovenski glas. Oba lista (polmesečnika) sta bila naklonjena novi Jugoslaviji in tako bo tudi Slovenski glas.

Truman opozoril na staro izjavo o tem vprašanju; nesoglasje med vojnim in državnim departментом zanikano

INDEPENDENCE, Mo., 4. novembra — Predsednik Truman je včeraj na svojem tukajšnjem domu podal izjavo, v kateri je iznova naglasil že prej znano stališče ameriške vlade, da bodo Zed. države obdržale kontrolo nad važnimi strateškimi otoki na Pacifiku, ki so bili med vojno vzeti Japoncem, ker jih smatrajo za "bistveno važne za svojo varnost."

Predsednik je to izjavo obelodanil potem svojega tajnika Charlesa G. Rossa.

Stališče, podano 15. januarja še vedno veljavno

Reporterji so vprašali Rossa, koliko je resnice na nekih objavljenih poročilih, da je med zastopniki državnega in vojnega departamenta prišlo do nesoglasij glede baz na Pacifiku, nakar je časnikarje opozoril na konferenco z dne 15. januarja, v kateri se je pojasnilo ameriško stališče o tem vprašanju.

Na omenjeni dan je predsednik naznanil svetu, da nameravajo Zed. države za dolgo vrsto let obdržati izključno kontrolo nad bazami na pacifičnih otokih, ker jih smatrajo za važne za svojo varnost, oziroma obrambo.

Takrat je tudi rekel, da bo Amerika vprašala Združene narode, da se ji da izključno poverjenišvo nad temi otoki, večina katerih je bila iztrgana Japoncem.

Truman je takrat dejal, da se bo izročilo Združenim narodom v svrhu kolektivnega poverjenišva le one otoke na Pacifiku, katerih Amerika ne smatra za "bistveno važne za ameriško varnost."

V NEDELJO BODO FRANCOZI VOLILI

PARIZ, 4. nov.—Prihodnjo nedeljo se bodo v Franciji vršile prve splošne volitve v procesus akcije, ki ima dati četrti republik redno vladu v smislu nedavno sprejete nove ustave.

ELLIOTT ROOSEVELT ODPOTOVAL V RUSIJO

NEW YORK, 3. nov.—Elliott Roosevelt in njegova žena, igralka Fay Emerson, sta včeraj odpotovala v Rusijo. Sin pokojnega predsednika namerava napraviti šest-tedensko turo po Rusiji, tekem katere bo zbiral gradivo za članke, ki bodo objavljeni v reviji "Look."

Pijane voznike naj bi se zaprlo

V Clevelandu so na cestah izvedli poizkusno glasovanje, da se dožene mnenje ljudstva o raznih problemih. Tako so stavili vprašanje: Ali se strinjate, da se pijane voznike kaznuje z zaporom? Da se jih zapre, je glasovalo nad 72 odstot. vprašanih, proti pa 21 odstotkov.

Drugo vprašanje je bilo: Ali menite, da je starost 16 let zadostna za voznike? Da ni zadostna, je glasovalo 72 odstotkov vprašanih; da bi se dovolilo voziti še bolj mladim, 3 glasovi; za obstoječo postavbo pa 19 odstotkov.

Večina vprašanih je rekla, da bi se manj kot 18 let starim osebam ne bi smelo dovoliti voziti avtomobilov.

Slovenska šola SND se obnovi

V soboto 9. novembra se obnovi pouk slovensčine v Slovenski šoli Slovenskega narodnega doma, 6417 St. Clair Ave., v dvorani št. 2. Vse starše otrok, ki so vpisani v to šolo se tem potom opozarja, da jih pošljete v šolo ob istem času, kot so hodili pred ukinjenjem šole. Nova učiteljica Slovenske šole SND je Mrs. Josephine Petrič, dobro poznana društvena delavka in prosimo starše otrok, da ji greste vsestransko na roko pri njenem poslu. Kdor želi obiskovati razrede Slovenske šole, se lahko vpiše v soboto. Pouk se vrši od 10. do 12. ure popoldne in od 1. do 3. ure popoldne. Vsi otroci so šolnine prosti.

Vstaja proti gen. Francu zadušena

NEW YORK, 4. nov.—Britski radio je sročil poročal, da je bilo v Španiji aretiranih nad 100 oseb, ki so obtožene zarote za strmoglavljenje Francovega režima v Španiji. Španska policija trdi, da so bili v zaroti, katere je imela prevrniti fašistično vladu tekom zasedanja Združenih narodov, "komunistični elementi."

Neko poročilo pravi, da je bila ena skupina zartnikov prijeta, ko se je na severni obali Španije skušala izkrcati z malega čolna.

POLJSKA PROTESTIRA PROTI SUŽENJSKEMU DELU V ANGLIJI

LONDON, 1. nov.—Poljsko poslaništvo v Londonu je v noti uradno protestiralo na britskem uradu za zunanje zadeve proti suženjskemu delu poljskih vojakov v Angliji, ki so čakali na povratek v domovino.

V noti se trdi, da so Angleži zavračali povratek Poljakom in da so jim delali vsakovrstne umetne zapreke, da bi jim preprečili povrnitev v domovino na Poljsko.

Dalje se v noti trdi, da so bili Poljaki prisiljeni sprejeti delo na angleških farmah za okrog 30 centov plače na dan.

PROTESTNA AKCIJA PROTI ALLIS-CHALMERS

MILWAUKEE, Wis.—Stavkujoči delavci CIO-United Auto Workers, ki se nahajajo že 185 dni na stavki proti Allis-Chalmers Co., so na delu za "delovni praznik," katerega naj bi se udeležili vsi delavci v mestu. Delavski tajnik Schwallenbach pa je pozval tovarno in delavce, da se prično iznova pogajati.

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
4231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO
HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES—(CENE NAROČNINI)

By Carrier in Cleveland and by Mail Out of Town: (Po raznašalcu v Clevelandu in po pošti izven mesta):	
For One Year—(Za celo leto)	\$7.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.00
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.50

By Mail in Cleveland, Canada and Mexico: (Po pošti v Clevelandu, Kanadi in Mehiki):	
For One Year—(Za celo leto)	\$8.00
For Half Year—(Za pol leta)	4.50
For 3 Months—(Za 3 mesece)	2.75

For Europe, South America and Other Foreign Countries: (Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države):	
For One Year—(Za celo leto)	\$9.00
For Half Year—(Za pol leta)	5.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

Donald Bell (O.N.A.):

RUSKA DIPLOMATIČNA OFENZIVA

Proti koncu pariške mirovne konference je predložil ameriški zunanji sekretar Byrnes sovjetskemu ministru Molotovu, da bi svet zunanjih ministrov velike četvorice ostal v Parizu in nadaljeval svoje razprave o ureditvi mira. Na splošno presenečenje pa je Molotov ta predlog odklonil in dejal, da hoče na vsak način prisostvovati otvoritveni seji plenarne skupščine zedinjenih narodov, ter da se mu vidi splošna skupščina zedinjenih narodov še bolj važna kot razprave zunanjih ministrov velike četvorice.

Govor ministra Molotova, ki je presenetil delegate plenarne skupščine začetkom tega tedna, je pokazal zakaj je sovjetska diplomacija raje stopila pred svetovni forum mesto, da bi delovala raje v svetu zunanjih ministrov, katerega se je dozdaj bila posluževala kot svojega poglavitnega sredstva za posvetovanja med velesilami. Zelo verjetno je, da so sovjetski prvaki precenili težkoče, katere je pričakovati pri sklepanju miru—pri reševanju tržške zadeve, plovbe po Donavi, pri ureditvi vprašanja italijanskih kolonij in reparacij—in prišli do zaključka, da ni verjetno, da bi se našla rešitev za nemško vprašanje, dokler se vsa mednarodna atmosfera ne spremeni, in temeljito ne uredi.

Osnovno vprašanje pri mirovni pogodbi za Nemčijo namreč nikakor ni vprašanje, kako bo ta dežela urejena, ali bo centralizirana ali federalna, itd., temveč le to, ali bo nekdo izmed zaveznikov uspel, da Nemčijo gospodarsko zopet obnovi in jo potem doda k svojemu lastnemu vojaškemu potencialu kot zaveznico. Dokler bodo vojaška vprašanja ostala nerešena, bo ta zadeva pravo osrčje nemškega problema, ker gre zato, ali se bo Nemčija naslonila na vzhod ali na zahod.

Molotov je najbrže sprevidel, da ne more priti do pravega miru, dokler ne bo rešeno vprašanje vojaškega ravnotežja, in je radi tega predložil splošno omejitev oboroževanja.

Ta ruska ofenziva se je začela že davno—že takrat, ko je Gromiko pred dvema mesecema predložil varnostnemu svetu, naj se sestavi popis vseh zavezniških vojaških formacij, ki se nahajajo po ozemlju prijateljskih ali nevtrálnih dežel.

Ta predlog je bil Ameriki in Veliki Britaniji neprijeten, ker so njihove čete raztresene po vsem svetu. Med drugimi argumenti, ki so bili takrat navedeni, je bil tudi ta, da drža Rusi toliko čet v prejšnjih deželah, da so anglo-ameriške sile v deželah Srednjega vzhoda, kot Grčije, Italije itd., potrebne.

Prvaki iz Kremļa tega niso odkrito priznali, a verjetno je, da so pravilnost argumenta izprevideli. Prišel je demobilizacijski dekret in Stalin je mogel pred nekaj dnevi izjaviti, da Sovjetska unija nima na vzhodu več kot 60 divizij.

Churchill je odgovoril na to, da je treba upoštevati tudi število vojakov, ki se nahajajo v eni diviziji. Namigaval je, da te ruske divizije štejejo morda po 30.000 mož. Toda Stalin je izjavil, da te ruske divizije niso "polnoštevilne". Ruske divizije so štele tekem vojne le približno 12.000 mož, tako da šteje moštvo omenjenih 60 divizij ruskih okupacijskih armad najbrže okrog 10.000 mož.

Izredno malo verjetno pa je, da bi se bil Stalin zlagal. Podatke te vrste si znajo vohunske službe preskrbeti brez nadaljnega. Zahodne velesile brez vsakega dvoma danes dobro vedo, koliko je ruskih čet v vzhodni Evropi.

Stalinova izjava je bila torej tudi del te ruske diplomatske ofenzive. Njen cilj je bil pred vsem, da pripravi teren za Molotov predlog razorožitve.

Molotov najbrže namerava doseči veliko splošno zmanjšanje okupacijskih armad, kar bi povzročilo potem brez dvoma popuščanje napetosti, tako da bi bilo mnogo lažje razpravljati o mirovnih pogodbah.

Največja zapreka pri tem je atomska bomba. Eden vzrokov, da so bile ruske armade močne, je bil ta, da so hoteli nadomestiti atomsko bombo z grožnjo, da bi v slučaju spopada zasedli velik del Evrope in široke predele Azije. Ako bo postavljena atomska bomba izven zakona, bo nedvomno lažje najti osnove za sporazum.

PROGRESIVNE SLOVENKE AMERIKE

PROGRESSIVE SLOVENE WOMEN OF AMERICA
Ustanovljene dne 4. februarja, 1934. Inkorporirane dne 27. junija, 1938

GLAVNI STAN V CLEVELANDU, OHIO

GLAVNI ODBOR "PROGRESIVNIH SLOVENK"

Supreme Board Members of "Progressive Slovene Women of America"

PREDSEDNICA: Cecilija Subelj

I. PODPREDSEDNICA: Agnes Zalokar

II. PODPREDSEDNICA: Millie Bradac

TAJNICA: Josie Zakrajšek, 7603 Cornelia Ave.

BLAGAJNICA: Marion Basher

POMOŽNA TAJNICA: Joyce Gorshe

ZAPISNIKARICA: Frances Gorshe

NADZORNICE: Jennie Skrl, Anna Pollock, Mary Ster, Cecilija Golob

PROSVETNI ODBOR: Justine Pretnar, Mary Vogrin, Eleanore Kline, Frances Hudovernik, Gusti Frančeskin, Mary Zakrajšek

UREDNIKA: Mary Ivanusch, R.F.D. 1, Chardon, Ohio

žena, izkoristi
pridobljeno
svobodo pravil-
no in korakaj
z duhom časa
naprej!

Adamičeva nova knjiga

To jesen je izšla v Harperjevi založbi nova Adamičeva knjiga "Dinner at the White House", ki meče močno in zelo interesantno luč na značaj dvoje svetovno važnih osebnosti—na Franklin D. Roosevelta in Winston Churchilla. Istočasno dokazuje tudi, kar smo me često slutile, da je imela namreč Mrs. Roosevelt nenavadno velik vpliv na predsednika.

Mr. Adamič je spisal okoli obiska, oziroma kosila v Beli hiši in koncerta v Constitution Hall, na katerega sta bila povabljeni z ženo Stello od Mrs. Rooseveltove, celo knjigo, v kateri podaja svoje vtise, misli in reagiranja na vse, kar je videl, slišal in občutil tekem enega večera v družbi Rooseveltovih in Churchilla.

Bilo je to na večer 13. januarja, 1942, kmalu potem, ko je izšla njegova knjiga "Two-Way Passage", v kateri je podal nekaj ohlapen načrt, oziroma obris, kako naj bi Združene države še pred zaključkom vojne ali čimprej po zaključku bojev, poslale v razne evropske države svoje poslane dobre volje, t. j. ljudi, ki so bili ali priseljenci iz dotičnih dežel ali pa potomci takih priseljenec in ti naj bi z besedo, zdravniško pomočjo, tehnično in drugo znanostjo pomagali graditi med razumevanja in prijateljstva med novim in starim svetom in polagoma zgradili podlago za pravo ljudsko demokracijo po vsem svetu.

Očividno je predsednik hotel izraziti navzočnost Adamičevih na predvečer Churchillovega odhoda nazaj v Anglijo kot nekaj "poper", ker nikakor ni mogel zabiti v njegovo torijsko butico, da so Združene države takorekoč narod narodov in da imajo kot take pravzaprav ravno pravico in nalogo igrati odločilno vlogo v povojnem svetu, za doseg miru in resnične demokracije.

Ideja namena, tega sestanka je najbrže prišla od strani Mrs. Rooseveltove, ki je bila skozi vsa leta predsednikove onemoglosti njegova desna roka, njegove noge, oči in ušesa... Tej svojevrstni in originalni ženi, ki je simbol progresivnega ženstva, podaja Adamič v knjigi krasno priznanje. Pove, da niso njene vrle lastnosti niti zdaleka razvidne iz njene dnevne kolone "My Day". In med drugim piše:

"Dasiravno rojena iz višjih krogov, je pravzaprav v veliki meri prava kmečka žena. Velika, močna, naravna. Na prvi pogled nekam groba, neokretena, toda čim jo človek nekoliko proučuje, postane pravzaprav elegantna, prožna. Ona je direktna in neefektivna. Sem in tja je lahko v napačnem, toda poseduje zdrav razum in namen, kar tvori središče njene čustvene in umske osebnosti; poseduje tudi velikansko energijo in navdušenje. In tiste njene velike roke s tistim staromodnim prstanom... To so ro-

ke ustvarjanja, dela... Rekel bi, da poseduje ognjevitost, prepričanje, direktivo, širino ali obzorje. Ona deluje za uspehe—ne da povzdigne lastno osebo ali da zadosti lastnemu egoizmu, temveč zato, ker veruje, da so cilji ali rezultati, za katere se gre, pravilni."

In zopet drugod razglablja: "Eleanor Roosevelt? Jaz mislim, da je zelo važna—da je igrala veliko vlogo v razvoju F. D. R. Zelo drugačna od nje; bistveno, kot oseba ga morda nadkriljuje, vsekakor je njeno jedro krepkeje. Ona ga dopolnjuje. Kdo ve kdaj je pričela vplivati nanj? Najbrže prav zgolj, ko sta se spoznala. In najbrže se edino onadva zavedata v koliki meri je ona pripomogla k temu, da je bil on v stanu premagati onemoglost po napadu paralize. Njena vloga pri predsedništvu se nadaljuje sedaj naravno, kot se je vloga žene skozi vsa leta njiju zakonca. Če se njega lahko primerja impozantni jadrnici, tedaj je bila ona vodilno uravnovesilno krmilo. Samo, če jo bo sedaj v stanu obdržati v pravi smeri. Samo, če bo njena vnuša za dostojne povojne razmere užgala v njem zadrževano odločnost ne se podati, kadar se spoprimeta s Churchillom glede vprašanja nanašajočih se na bodočnost."

Južini v Beli hiši je prisostvovalo vsega skupaj enajst oseb z gostiteljema vred in razgovori, ki so se razvili, so dali Mr. Adamiču priložnost od bliže spoznati osebnosti in razmerje med Rooseveltom in Churchillom ob enem pa mu je to dalo povod ali sredstvo, okoli katerega je tako mojstrsko razvil svoje misli in ideje o teh dveh važnih močeh in njiju vplivu na svetovne razmere in odnose med narodi.

Pravzaprav so se mu razpletle njegove misli šele po večerji, ko sta s Stello v družbi Mrs. Rooseveltove prisostvovala koncertu philadelphijskega simfoničnega orkestra v Constitution Hall, t. j. v dvorani, katero so "Hčere ameriške revolucije" odpovedale slavni zamorski altistini, Marion Andersonovi in je nato Mrs. Roosevelt v znak protesta izstopila iz organizacije.

Ker je bil to eden izmed večerov, ko se pokaže vsa washingtonska gospoda in je med posetniki kar šuštel, kdo je tu, kdo tam, itd., in je bil po mnemu kritikov vsled tega dirigent Toscanini silno nataknen in menda torej ni dobil iz orkestra to, kar bi mogel, vendar pisatelj vsega tega ni zapazil, niti ga ni zanimalo. In medtem, ko je kakor v napolni sni čul godbo, so bile njegove misli aktualno pri dveh močeh, pri dveh dirigentih, od izida čijih igre je bila odvisna usoda milijonov človeških bitij, usoda narodov, vsega človeštva in zato ga ni brigalo, če je bil Toscanini slučajno nataknen. Šlo se je za svetovno simfonijo, za svetovno dirigentstvo!

Po glavi so mu šumele opazke večera. Ugibal je, kaj je pomenilo Rooseveltovo priznanje Stelli, da se mu dopade zadnji del njegove knjige. Zakaj ni tega kar odprto izrazil vspricho vseh in Churchilla? Ali mu je morda že povedal v privatnih razgovorih? Ali je gojil resno misel izvesti sličen načrt, kot ga je on predvideval v Two-Way Passage, ali je bila to le trenotna poteza, da se podraži Churchilla?

Adamičeve misli in zaključki o obeh državnikih in o razmerah ki ju oblikujejo in tirajo enega in drugega po poti, ki jo zavzema, kažejo veliko pisateljevo zmožnost analizirati razmere in osebnosti, kakor tudi toplotno odločno voljo pokazati bolnemu svetu njegovo bolezen in svetovati zdravlilo.

Njegov končni zaključek je realističen in iskren, ko svetuje, da danes nimamo drugega izhoda, kot ustvariti en sam svet ali dočakati konec sveta. Če se odločimo za en sam svet, tedaj predlaga načrt, sestoječ iz šeststero točk, kjer obširno razpravlja o pogojih za ustvarjanje takega enotnega sveta.

En sam svet ali konec sveta—to so zaključne pisateljeve besede.

"Sedaj nam ni skrbeti za nič drugega. In če ne bomo delali, da se na znotraj izkristaliziramo tako, da bomo zmožni uspešno delati idejo Združenih narodov in enega samega sveta, tedaj se nam tudi ne izplača delati kaj drugega—tudi ne koptati globokih jam v zemeljsko površino v slučaju, da je kdo radoveden, kako bo izgledal svet po prihodnji vojni, kajti "atomski plin" bo prodiral tudi tja."

Tako Adamič, nam pa ne preostaja sedaj drugega, kot skrbno in temeljito prečitati in preštudirati njegova naziranja in ugotovitve in delati po naših najboljših močeh, da pridejo do uspešnega uveljavljenja.

Naši krožki naj v bližnji bodočnosti posvetijo tej važni knjigi več svojega časa in pozornosti in to v razpravah po mesečnih sejah, pri sestankih šivalnih krožkov, ki se pripravljajo baš sedaj za naš decemberski bazar in sploh doma v družinskem, kot v prijateljskem krogu. Čas je kratek! Proč z mlačnostjo in brezbriznostjo, ker boj za doseg miru in demokracijo kliče pridnih rok ter pogumnih in poštenih src!

Članice, vedite, da se prične s prvim novembrom velika kampanja za pridobivanje novih članic. Kampanja bo zaključena koncem februarja in uradnim sprejemom vseh novih članic.

Če pridobite 10 članic, dobite kot nagrado celoletno članarino prosto.

Naprej z delom za pojačenje "Progresivnih Slovenk". Pišite tudi prijateljicam v druge naselbine o naši organizaciji.

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji!

Krožki poročajo...

PRIDITE NA PREDAVANJE!

Naš bazar mora biti uspehl!

Članicam krožka št. 1 želim naznaniti, da je naša zadnja veselica lepo uspešla in dalje, da bo naša prihodnja seja v torek 5. novembra, (torej na večer volitev) mesto v četrtek. Premestitev je radi tega ker bomo imele predavatelja v osebi dr. Jarma, ki bo govoril o zdravju in negi nog. Upam, da se udeležite v obilnem številu, ker smo vse potrebne poduka.

Me žene vemo, kaj je treba našim družinam, sebe pa često zanemarjamo, oziroma mislimo—za nas je vse dobro—samo da ima družina vse kar si želi. Tako si kupimo na primer najcenejše čevlje, ponosimo vse obrabljene čevlje, ali v poznejših letih pa radi tega trpimo ter moramo hoditi k zdravnikom. Dr. Jarm nam bo razjasnil o raznih boleznih in nadlogah nog in je obljubil prinesiti seboj tudi slike.

Poleg predavanja bomo imele tudi obilo potrebnega in zanimivega za razmotrivanje glede prihodnje prireditve in bazarja, katerega bomo priredile 7. in 8. decembra v Slovenskem delavskem domu in kateri se bo zaključil s plesno veselico v zgornji dvorani.

Dosedaj smo bile Progresivne Slovenke v Clevelandu ves čas zaposlene največ z religinim delom za stari kraj, s kolektanjem obleke, denarja, s pakiranjem itd. sedaj bomo pa enkrat posvetile eno prireditev izključno za našo skupno blaginjo, da financiramo agitacijo za porast naših krožkov. Sedaj bomo napravile za organizacijo načrt, kako zasejemo seme progresivnega duha tudi v naša sosednja mesta in naselbine.

Če se ne bi bili zavzeli naš prvi vrli pionirji društev in jednot, ne bi imeli danes naših narodnih domov in milijonov dolarjev gotovine, kar nam daje danes možnost in podlago za nadaljevanje našega dela. Kje bi danes zborovali, kje se shajali, razmotrivali in zabavali?

Za bodočnost pa je treba orati sedaj, da bodo naši otroci imeli do tega koristi, da bo na svetu lepše in bolj pravično urejeno za povprečnega človeka. Torej cenjene sestre, potrudite se, nagovorite vaše prijateljice, da pristopijo k našim "Progresivnim Slovenkam."

Vemo, da so tudi drugod napredne žene, nam enake po krvi in veri ali prepričanju, samo začetek je težak organizirati se. Na nas je torej ležeče, da jim pomagamo, da gremo v njih naselbine, jih zdramimo, opogumimo in če treba za začetek tudi gmotno podpremo.

Iz tega upam, da bo vsaka članica razumela zakaj je potrebno, da napravimo ta bazar nadvse uspešen. Gre se za porast in razmah naše organizacije in da se udeležite če le mogoče sedaj, da vse pripravimo in potem, ko bo potrebna pomoč pri prireditvi.

Vem, da je težko, da je gospodinja vedno zaposlena pri družini, ki je vedno dosti dela, ampak včasih je dobro in zdravo, iti izven doma. Zivci se umirijo, misel se usmeri drugam! Ena drugi potojimo svoje težkoče, povemo svoje doživljanje, če treba posežemo z besedo tudi malo v politiko, podpremo kar je dobro, zanimamo kar je slabo in črveno in tako nam mine čas.

Torej še enkrat: ne pozabite našega bazarja in seje 5. novembra ob 7:30 uri zvečer.

Zdravo!

M. Vidrich.

LEPO JE BILO

SIJAJEN USPEH 10-LETNICE KROŽKA ŠT. 3

Kadarkoli imam priliko prisostvovati eni ali drugi naši prireditvi v Clevelandu, navadno spoznam, da je vzlic temu, da so težkoče, vzlic temu, da se počasi in sigurno staramo, med nami še vedno veliko zdravega optimizma in resne volje in veselja do kulturnega in javnega dela.

In o tem me je ponovno uverila zadnja proslava 10-letnice krožka št. 3 Progresivnih Slovenk v Euclidu. Saj je bila dvorana nabito polna občinstva in igra "Raztrganci", ki je novo delo izpod peresa Matej Boradana prav dobro in realistično.

Sijajno se je izkazal Frank Kokal, ki nas je preprčil s svojo karakterizacijo mlinskega pomočnika Ferleža, nacijskega špijona in izdajalca, da je igralce prvovrstnega kova. On razume in čuti kaj igra. Iz vsakega giba, izraza in kretnje se je videlo, da je poglavljen v podli značaj in da uživa igranje. Tudi vlogo je znal vseskozi in mu je torej tekla govorica gladno, naravno.

In Rutar in Rutarica! Kaj naj rečem o njiju? Da sta bila originalna in prava kmečka tipa. On trdi, neokreten, redkobeden, toda prevdaren, pošten in končno tudi bojevit, ko spozna, da ni drugega izhoda; ona, lahkoverna, strahopetna in zgovorna. Močnikova je preigrala v svojem življenju že mnogo vlog in se lahko reče, da je lojalna in zanesljiva, kjerkoli se potrebuje pomoč in sodelovanje. In Andy Božič tudi rad pomaga in nastopi, kadar treba.

Vida, njiju hče, je bila Dorothy Cecelić. O njej so mi sicer po igri pravili, da igra navadno veselejšje karaktere in ravno zato se mi zdi, da zasluži tem več priznanja, da je dala Vidi tako realistično lice. Za mlado v Ameriki rojeno Slovenko ni nobena malenkost pogledati se v potrtu, bolno in izdano dekle. Njena maska, kot vse druge v igri, je bila dobra, le da vsled prevelike svetlobe na odru, udrine in sence na njenem obrazu niso prišle do polne veljave.

Njenega fanta, partizana Mi-hola je igral Frank Požar, tudi znana in poštvalna igralska moč. Bil je vseskozi dober in prepričevalen. Njegova zdelana in zakrpana obleka je pričala, da je res "raztrganec" in da je prestal mnogo bojev in gorja. Ko se je zleknil po kmečki perči, ki je stala v kotu izbe in komodno kadal cigarete, smo bili gledalci malo v strahu, da se peč podre, toda mojster odra je bil očividno mož na mestu in napravil dobro delo.

Dobrovoljno in veselo dušo, dr. Mrcža je igral Frank Zigmund, ki je storil svoje najboljšo, da je ujel v svoje zanjke izdajalca Ferleža. Najbolj se je postavil, ko je hrustal po "taji" in citiral svoje izreke.

Lenka, Vidina prijateljica je bila Josie Medvešek—Mezget, hčerka agilne društvene delavke, Mary Medveškove. Ona ima lepo govorico in simpatičen nastop, kot ustvarjena za večje dramatične vloge.

V manjših nastopih so sodelovali, znana in priljubljena igralka Gusti Zupančič, John Korošec in Konrad Floss. Manjše vloge so ravno tako važne, kot velike, čeravno ne dajo igralcu tistega zadoščenja in prilike. In kadar prevzamejo igralci, ki so nastopili že v daljših vlogah, manjše vloge, je to dokaz, da pojmiyo delo naših dramskih skupin, da poznajo težkoče režiserjev in da sodelujejo iz ljubezni do skupnega dela in ne iz osebnega egoizma.

Scenerija je bila okusna in odgovarjajoča. Tudi Marijina (Nadaljevanje na 3. strani)

NOVICE IZ JUGOSLAVIJE

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

GROB JUNAKOV V ŽUŽEMBERKU

V Žužemberku, kjer so bile leta 1944 hude borbe z okupatorjem in domačimi izdajalci, je padlo precej slovenskih hrabrih borcev, katerih trupla so pokopali in oropali vseh znakov, da bi se ne mogla ugotoviti njih identiteta. Po vestnem in skrbnem raziskovanju so sedaj ugotovili, da je v skupnem grobu na pokopališču v Žužemberku 12 junaških borcev. Ugotovili so mogli samo, da so med njimi: Vamberger Ivan (Marko) iz Ljubljane, padel dne 3. avgusta 1944 leta v Žužemberku; Pečin Ludvik, padel istotam in istega dne. (Ostali podatki niso čitljivi). Jamnik Marija (Anka) iz Ljubljane, rojena 29. februarja 1929, padla 3. avgusta leta 1944, in Mušet Drago, rojen leta 1927, padel . avg. 1944. O ostalih ni podatkov.

Bela garda je skromne križce z napisom pometala s pokopališča in jih uničila. Da bi se uredil stalen grob teh hrabrih borcev za svobodo, se bodo svoji obrnili na Valentina Mušeta, PZSZ Novo mesto ali na Cvetka Grčarja iz Cvilber pri Žužemberku, ki sta se mnogo trudila za ugotovitev imen omenjenih borcev.

NA OBISKU PRI "PRESEKNOVI BRIGADI"

Iz Ljubljane poročajo, da so nekateri obiskali slovensko mladino na progi Brčko - Banovič. Ustavili so se 11 km od Brekove, kjer dela mladina od "Presekove" brigade. Zgradili bodo postajo Bukovac. Nekateri koplje temelje, drugi dovažajo material, mešajo malto, nosijo vodo, opeko, malto, iztovarjajo vagone itd. 150 mladih, od sonca ožganih teles neumorno dela.

S pesmijo odkoraka mladina v taborišče s 15 šotori, ki je 800 metrov oddaljeno od postaje. Urejeno imajo prav lepo. V bukovem gozdičku za taboriščem so si uredili mize in klopi, kjer ob prostem času pišejo, se učijo itd.

Zvečer se zberejo ob tabornem ognju, pojejo, plešejo kolo, recitirajo, igrajo na harmoniko itd. Zjutraj jih zbudi dežurni k delu. Po zajtrku je razvitje zastave, nato pa odkoraka prva zamena s pesmijo na delo. VI. četa je dobila prehodno zastavico, ki jo je ponosno pritrčila na vrh šotora.

OD SV. KRIŽA NAD SENOŽETI

Domžalska tehnična baza je dala prebivalcem Sv. Križa nad Senožeti na razpolago traktor, ki z enkratno vožnjo spravi v vas 500 komadov opeke. Ker pa je nemogoče s traktorjem voziti po ozkih kolovoznih hribovskih poteh, ki se v nalihih spreminjajo v hudournike ter s tem še poglobljajo že itak globoko pot, je v nedeljo 25. avgusta odšla večja skupina železniških uslužbencev k Sv. Križu nad Senožeti, da s prostovoljnimi delom razširijo te poti. Železniškim delavcem se je pridružil še 25 prostovoljcev s terena. Spodnji št. Peter. Skupno so v 565 urah razširili preozko pot na ustrežajočo širino zasuli prevelike kotanje, splinirali nakopani material in uredili cesto v dolžini 1 km tako, da po njej sedaj lahko voziyo s traktorjem. Ostalo je še nekaj izredno ozkih in kamnitih sten. Prihodnjič bodo prostovoljno odstranili tudi te zapreke in do jesenskega deževja bodo že vse

postavljene stavbe v vasi Sv. Križ imele novo streho.

TEKMOVANJE V NEKATERIH PODJETJIH

V industriji perila Medic Ivan v Novem mestu so v enem samem mesecu znižali režijske stroške za 21,7%. To je bilo mogoče le na ta način, da so za vse izdelke znižali čas izdelave. Srajco izdelajo v 55 minutah, spodnje dolge hlače na trak v 26 minutah, spodnje dolge hlače na pas v 45 minutah, spodnje kratke hlače na pas pa v 40 minutah. Tudi delovno disciplino v pogledu izostankov in zamud so izboljšali. Čiščenju in mazanju strojev pa so posvetili še večjo pažnjo kot doslej.

V tovarni motvoza in platna v Grosupljem so delavcem in namoščenem na množičnem sestanku obrazložili potrebo, da se zaradi načrtnega gospodarstva tovarna združi v večjo tovarno. Delavci so to takoj razumeli. V tej tovarni je zaposlen v strokovnem in političnem pogledu dober kader. Produkcijo so zvišali tako, da so presegli proizvodnji načrt za 14 odstotkov. Kvaliteta izdelkov je ostala na isti višini. 55 odstotkov vseh izdelkov izdelujejo po postavljenih delovnih normah in akordih, ki se neprestano izpopolnjujejo. Zaradi večje produkcije in dela po delovnih normah so se režijski stroški za konopno dreto zmanjšali za 20 odst. Na stroje skrbno pazijo, da ni bilo potrebno ničesar popravljati. Obnovili so en sukalni stroj za konopljo.

NAČRTI DRAMSKEGA GLEDALIŠČA V LJUBLJANI

Dramsko gledališče si je pripravilo že vse potrebno za tekočo sezono. Koncem avgusta so se člani ljubljanske drame zbrali na svojem prvem delovnem sestanku. Novi ravnatelj drame, pisatelj Vladimir Pavčič-Bor je v svojem govoru dal priznanje članom drame za njihovo delo v pretekli sezoni in določil smernice za delo v novi sezoni.

Ljubljansko dramsko gledališče bo v prihodnosti v sezoni 1946 in 47, 14 dramskih del in dve mladinski igri. Pri sestavi repertoarja je članje gledališča vodila misel, da mora gledališče gojiti predvsem slovenska dela, klasična in moderna, svetovno klasiko in slovanska dela. Med slovanskimi deli so na prvem mestu ruska klasična in sovjetska, prav tako pa tudi južnoslovanska odrska dela. Razen tega obsega repertoar tudi dela modernih tujih avtorjev.

Do pričetka sezone bo Drama naštudiral šest del. Na otvoritveni predstavi bodo igrali zgodovinsko dramo dr. Bratka Krefta "Velika puntarija", ki jo je teroristična cenzura v predpripravljeni Jugoslaviji prepovedala tik pred premiero. V študiju so tudi dr. Ferdinanda Kozaka "Vida Grantova" in Miroslava Kraljeve "Gospoda Glembajevi", ki je eno najboljših dramskih del, kar jih je v zadnjih desetletjih nastalo na slovanskem jugu. V pripravi sta tudi klasični deli Shakespeareov "Sen kresne noči" in Molierova komedija "Učene žene" ter moderna po vojni napisana sovjetska komedija Vodopjanova in Lapševa "Rodbinska sreča".

KULTURNI FESTIVALI V LJUBLJANSKI OKOLICI

Takoj po osvoboditvi se je

ljudstvo lotilo ne samo obnove na gospodarskem polju, ampak tudi obnove prosvete. Z vsa ljubeznijo so pričeli obnavljati porušene prosvetne domove in odre, ustanovili so mnogo novih igralških druženj in pevskih zborov, obnovili so knjižnice in čitalnice, skratka na kulturno prosvetnem področju je zrastle novo življenje. Obračun tega dela so dajali okraji na svojih okrajnih festivalih, ki so se vršili prve dni septembra.

Okraj Ljubljana-okolica je obdržala svoj festival v dnevih od 1. do 8. septembra. Prireditve so se vršile skoraj v vseh krajih okraja, središče vse prireditve pa je bilo v Litiji in na Vrhniki. Na sporedu so bile dramske prireditve, pevski in glasbeni nastopi, literarni večeri, na katerih so nastopali avtorji, kateri so sami čitali svoja dela, šahovski turnirji, predavanja v okviru Ljudske univerze in telovadne akademije.

V naslednjem navedemo samo nekaj del, ki so jih vprizorili razni odri: Ivan Cankar: Hlapci, Martin Kačur in Kralj na Betajnovi; Mojskre: Rdeče rože; Maeterlinck: Stilmundski župan; Klina: Plavž; Nušič: Narodni poslanec; Župančič: Veronika Deseniška; Jurčič: Rokovnjači; Pucova: Svet brez sovraštva; Zupan: Rojstvo v nevihti; Gorki: Mati; Finžgar: Razvalina življenja. Že ta seznam predstav dovolj jasno pričča, da so se slovenski odri lotili resnih stvari. Najzanimivejše pa so bile brez dvoma Slike iz življenja Ivana Cankarja, ki so jih prikazali Vrhniki in v obliki melodrame.

Z vsa resnostjo so se pripravljali tudi pevski zbori, ki so postavili na spored poleg narodnih in umetnih pesmi pretežno večino partizanskih pesmi, kar pričča, da je slovensko ljudstvo še vedno borbeno razpoloženo, obenem pa je to dokaz, da slovensko ljudstvo neizmerno ljubi tisto pesem, ki je vodila slovenske borce skozi najtežje čase narodno osvobodilne borbe in jih krepila v njihovi veri v zmago njih pravične borbe.

Zanimivi sta bili tudi razstavi na Vrhniki in v Litiji. Razstavljena so bila dela domačih umetnikov slikarjev pa tudi samoukov, dalje izdelki internirancev, izdelki domače obrti, stenci in diagrami, literatura iz narodno osvobodilne borbe, del razstave pa je bil posvečen obnovi, katero so pojasnjevali diagrami.

Na Vrhniki je bilo poleg vsega tega del razstave posvečen slovenskemu kulturnemu velikanu Ivanu Cankarju. Za prireditve je bilo povsod veliko zanimanje. Zaključnih prireditev na Vrhniki in v Litiji dne 8. septembra pa se je ljudstvo okraja Ljubljana - okolice množično udeležilo.

Hmelj je obran

Ponatis iz "Slovenskega poročevalca"

Zgodaj je bil letos obran hmelj v Savinjski dolini. Temu ni vzrok samo manjša površina nasadov, katerih je okupator mnogo uničil, temveč tudi številni letošnji obiraleci. Tudi prejšnja leta so prihajali obiraleci iz raznih krajev, a zdi se, da ne v tolikem številu. Zaslužek je bil takrat slab. Letos pa so dobili štiri dinarje od mere nabranega hmelja. Če računamo, da so pridne ženske roke nabrale tudi po 15 do 16 mer na dan, je to za ljudi iz krajev, kjer je težje za zaslužek in kjer imajo po fronti uničene domove, denar, ki se jim je zanj izplačalo priti z ljutomerskega okraja, iz Halož, z Dravskega polja in od drugod.

Desetletna deklica, nekje na hrvatski meji doma, je vsa srečna pripovedovala, da si bo letos sama kupila prve čevlje v življenju. Može, žene in otroci, dekleta in fantje, vsi, ki so prišli, so obžalovali, ker je bilo delo ta-

ko hitro končano. Včasih so obirali hmelj po 14 dni, letos so opravili v 10 dneh. Pa so se tolažili, kot se tudi Savinjski sami, da bo čez par let, ko dorastejo mladi eno- in dvoletni nasadi, spet več denarja.

Savinjska dolina — "kraljestvo hmelja," je bila pred vojno rodovitna njiva za špekulante in prekupčevalce. Trgovali so s hmeljem, posojali denar in uničili marsikatero kmeto. Da izkoriščanja več ne bo, danes jamči združba, kjer so včlanjeni skoraj vsi lastniki hmeljskih nasadov. Marsikateremu je za druga letos nudila svojo pomoč. Posodila je denar za obnovo nasadov, za škropljenje in za obiralece; z njeno pomočjo bo hmeljarstvo v Savinjski dolini postalo zdrava pridobitvena panoga.

Obiraleci hmelja so bili letos zadovoljni s plačo in večinoma tudi s hrano, pritoževali pa so se čez prenočišča. V tem pogledu se v Savinjski dolini še ni nič spremenilo. Obiraleci morajo spatiti po skednjih in "parnah," hiše, kjer jim dajo posteljo, so izjemne. 'Ko bi Savinjsčani postavili vsaj kakše zasilne barake za nas," pravijo ljudje, ki so prišli za zaslužkom.

Ker je bilo letos bolj kot včasih, lahko upamo, da se bo med okupacijo težko preizkušena Savinjska dolina prihodnje leto še bolj izkazala v odnosih do obiralecev hmelja in jim nudila vse, česar jim je dolžna dati.

Erna Starovašnik.

Kaj veste o socialni zavarovalnici?

Ali vam je znano, da ob tem času prejema 1.800.000 delavcev, njih žene in družine mesečno zavarovalnino, čke od sistema Socialne zavarovalnice, starostno pokojnino in posmrtninsko zavarovalnino? Samo v širšem Clevelandu prejema okrog 22.000 ljudi te vrste podporo v vsoti \$470.000 mesečno.

Z namenom, da seznanimo ljudstvo z podatki o Socialni zavarovalnici, kar bi moral vsakdo vedeti, da v slučaju potrebe ve, kaj more pričakovati od te ustanove, bomo podali serijo člankov z ozirom na zakon o socialni zavarovalnici, od katerih je to prvi.

Hišna dobi dobro delo
Obedi, dobra plača in uniforme
Prijetni delovni pogoji
Zglasite se pri načelnici
UNIVERSITY CLUB
3813 Euclid Ave.
od 9. zj. do 3. pop.

Pomivalke posode

dobijo dobro delo polni ali delni čas. Tovarniška kafeterija. Plača do ure. Dobi tudi obed in uniforme. Pokličite HE 4444 in vprašajte za Mrs. Guenther.

Spalno sobo

opremljeno, se odda v najem. Vpraša se na 6808 Bonna Ave.

Dvojica

želi dobiti v najem stanovanje s 2, 3 ali 4 sobami. Oba zaposlena. Kdor ima za oddati, naj blagovoli poklicati ENdicott 2065.

JOHN ZULICH INSURANCE AGENCY
18115 Neff Rd., IV 4221
Se priporoča rojakom za naklonjenost za vsakovrstno zavarovalnino.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Dom in investicija

2 hiši, vsaka za 2 družini; 6 in 6 sob ter 5 in 5 sob. Vse nanovo barvano. Nahajate se v okolici E. 93 St. in St. Clair Ave. Izvrsten nakup za dva veterana.

PORATH REALTY

RA 3777-10522 SUPERIOR AVE.-MU 5219
Mr. Rosen

Social Security Administration ima svoje urade vseh povsod. Od teh se nahajajo trije uradi v Clevelandu. V osrčju mesta se nahaja tak urad v Marshall poslopju na Public Square; na vzhodni strani mesta se nahaja drugi urad v prostorih na 10609 Superior Ave; na zapadni strani mesta pa se nahaja urad na 1400 W. 65 St. Vsi ti uradi so odprti pet dni na teden, od ponedeljka do včetrškega petka od 8:30 zjutraj do 5. ure popoldne. V teh uradih dobite vsa pojasnila, ki jih potrebujete in sicer brezplačno.

V glavnem sta dva važna časa, ko bi se morali zglasiti v enem izmed navedenih uradov in sicer, ko delavec doseže starost 65 let, ali ko delavec umrje v katere koli starosti. V slučaju smrti delavca, bi moral en član družine takoj priti na Social Security urad, da se uredi zadevo.

Ako je nekdo star 65 let in je delal pod Social Security vsaj polovico časa, odkar je bila uveljavljena leta 1937, ste mogoče upravičeni do podpore vsaki mesec, ako ne delate, do smrti. Ako imate ženo, ki je stara 65 let, bo tudi ona prejela mesečno podporo in sicer polovico manj od vaše.

Ženske za snaženje

Nočno delo, dobra plača
Zglasite se na
Employment Office
THE MAY CO.

ZA PREKLADANJE TOVARA

Nickel Plate tovarno skladišče
E. 9th St. in Broadway
Plača 93½c na uro
Čas in pol za nad 8 ur
Zglasite se pri
Mr. George J. Wulff
Nickel Plate R.R. Co.
E. 9th & Broadway

Išče se
PUNCH PRESS
OPERATORICE
INSPEKTORICE
VARENKE
TOVARNIŠKE DELAVKE
MOŠKE za
INSPEKTORJE
SPLOŠNO TOVARNIŠKO
DELO
TEŽAKE

DOBRA PLAČA OD URE IN OD KOMADA
PRVI IN DRUGI SIFT
STALNO DELO S TO 60 LET
STARO DRUŽBO
Izvrstne delovne razmere

Bishop & Babcock
Mfg. Co.
1285 E. 49 St.

POMOČNICE ZA
URADNIŠKI
LUNČ ROOM

Delajte v čistem, prijetnem ozračju.

Morate biti večji angleščine.

Samo čedne, snažne in večje žene v starosti 20 do 35 let se naj priglasiyo.

Plača \$29 za 40 ur dela.
Dobi se obed in uniforme.

Zglasite se pri
THE OHIO BELL
TELEPHONE CO.
Soba 901
700 Prospect Ave.

Visokost mesečne podpore odvisi od tega, koliko ste služili pri delu za časa uveljavljanja Socialne zavarovalnice. Radi tega morate vedno predložiti legitimacijo o svoji socialni zavarovalnici, kadarkoli nastopite novo službo, da družba zaznamuje vašo številko, ki ste jo dobili pri vaši registraciji v Socialni zavarovalnici.

Preskrbite potrebno nego slovenski mladini v Sloveniji! Prispevajte za otroško bolnico v Sloveniji! V uradu "Enakopravnosti" lahko oddaste vaš delež!

Sestra išče brata in sorodnike

Katarina Gašperič, vas Rašči vrh štev. 7. pri Črnomlju išče svojega brata Jožeta Jermana, ki je bil rojen na Raščem vrhu pri Črnomlju. Nazadnje se je nahajal v državi Arizoni.

Jennie Hrovat

Mi imamo najbolj krasno izbero ZAVES, PREGRINJAL ZA POSTELJE IN PREPROGE ZA KOPALNICE
Izplačalo se vam bo napraviti vaše nakupe za božična darila pri nas. Poizvedite kako lahko dobite pri nas Nylon nogavice brezplačno.
Parkwood Home Furnishings
7110 St. Clair Ave. ENdicott 0511

Grdinovi koledarji so na razpolago

Veseli nas naznaniti, da smo prejeli lepe stenske koledarje za leto 1947, ki so namenjeni za naše odjemalce. Vsaka družina ga lahko dobi.

Kakor vsako leto so tudi sedaj tri vrste koledarjev: Zelo veliki za trgovine in dvorane; srednji za hiše zelo primerni, okusno izdelani, ki imajo za vsak mesec drugačno sliko. Na primer: za januar smo dali na koledar sliko guvernerja Franka Lauscheta. Ako se nam posreči izvoliti ga še naprej, bo O. K., ako ga pa izgubimo, pa naj ima čast biti na sliki 10.000 koledarjev še en mesec v novem letu.

Za mesec februar smo dali sliko mesta Loža, pod takozvano Krizno goro; žal, da je na kliseju Krizna gora odrezana, ker bi bila slika previsoka. Pa saj vsak ve, kje se nahaja ta starodavna božjepotna cerkev na Notranjskem.

Za marec smo pustili zopet sliko Ljubljane, ker je tako dobro posneta. April predstavlja našo collinwoodsko prodajalno, ki je za Slovence na vzhodu tako potrebna.

Slika v maju predstavlja prizor skupine v narodnih nošah okrog vodometu v Kulturnem vrtu.

Junij predstavlja imenitno slavnost največjega hrvatskega ženskega društva št. 47 HBZ ob priliki blagoslovitve društvene zastave; zastavi je botroval Anthony J. Grdina.

V juliju so slike Grdinovega podjetja ali korporacije: A. Grdina in Sinovi.

V avgustu je poslopje naše prodajalne in kegljišča na St. Clair Ave.

V septembru je znamenita slika, posneta z zasto-ra v avditoriju SND na St. Clair Ave.

V oktobru je slika s pogorišča, kjer je bila razstrelba plinarne East Ohio Gas Co.

V novembru je slika posneta iz Sodražice na Dolenjskem.

V decembru je pa slika 15-letnice, ko je bila zemlja Kulturnega vrta uradno izročena po mestnih odbornikih odboru Jugoslovanskega kulturnega vrta.

Nadalje imamo še posebne koledarje, ki so za hiše katoličanov, kjer so zaznamovani prazniki in postni dnevi.

Vsi ti koledarji so na razpolago brezplačno. Pošljete jih tudi lahko svojem. Poštmina je 4 cente in pol na vse kraje, kamorkoli hočete poslati.

Vsaka hiša naj gleda, da si dobi vsaj enega zase.

A. Grdina in Sinovi

Pri nas boste vedno videli fine slike po popularnih cenah. — Programe menjamo vsaki teden.
ALHAMBRA THEATRE
10403 Euclid Avenue